



## **BETAALD VOETBAL WIL DOELGERICHTE MAATREGELEN IN PLAATS VAN TOTAALVERBOD SPONSORING ONLINE KANSSPELAANBIEDERS**

*Inbreng van het Nederlands voetbal naar aanleiding van de consultatie” Besluit tot wijziging van het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen in verband met de inperking van wervings- en reclameactiviteiten voor risicovolle kansspelen” van 10-07-2022 tot 04-09-2022 (Keten ID: 14312)*

Op vrijdag 8 juli jl. heeft de ministerraad ingestemd met het in consultatie brengen van de aanpassing van het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen (Besluit Wrvk). Via de consultatie worden we als belanghebbende sector om advisering gevraagd. Gezien het grote sportieve, maatschappelijke en commerciële belang voor de voetbalsector maken wij graag gebruik van deze gelegenheid. In deze brief treft u gerichte voorstellen om tot een effectieve aanpak te komen door middel van onder andere kansspelpreventie en verantwoorde sportsponsoring.

### **Wispelturig beleid raakt de voetbalwereld hard**

In 2014 startte het wetgevingsproces van de Wet op Kansspelen op afstand. Een wet die de onlinekansspelmarkt in Nederland moest legaliseren. Na een langdurig politiek proces is per 1 oktober 2021 de onlinekansspelmarkt opengegaan.

De Nederlandse voetbalwereld (ECV, CED, FBO en KNVB) is vanaf het begin voorstander geweest van legaliseren van online kansspelen. Supporters kunnen nu weddenschappen plaatsen in een betrouwbare online spelomgeving. Daarbij hebben we altijd als voorwaarden gesteld dat de integriteit van de sport niet mag worden aangetast, aanpak kansspelverslaving goed moet zijn geborgd en serieus aandacht moet worden besteed aan responsible gaming.

De nieuwe onlinekansspelmarkt biedt ook commerciële kansen. Een weddenschap kan bijdragen aan het spelplezier, mits dit plaatsvindt in een verantwoorde en veilige spelomgeving en de integriteit van de sport is gewaarborgd. De afgelopen periode hebben we hier als voetbalsector verschillende voorstellen voor gedaan richting overheid en politiek:

- Code betrouwbaar Spel en Sponsoring om voorwaarden te stellen aan sponsoring door kansspelaanbieders;
- Strafbaarstelling matchfixing;
- Prioriteit bij de opsporing en bestrijding van matchfixing;
- Uitwisseling en (internationale) informatiedeling van gegevens om matchfixing te bestrijden;
- Oproep tot gedegen monitorsysteem op verdachte gokbewegingen;
- Fair share (financiële afdracht) voor de sportwereld om matchfixing te bestrijden.

Wij zijn als sector dan ook zeer teleurgesteld in het beleid en het proces rondom de totstandkoming van het voorstel om tot aanpassing van het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen te komen. Het komt ons erg wispelturig over. Voetbalclubs, leagues en sportbonden maken sinds kort gebruik van de mogelijkheden die de wet biedt om partnerships aan te gaan met legale kansspelaanbieders. Clubs zijn contracten aangegaan die zijn opgenomen in hun beleidsstrategie voor de komende jaren. Door dit voorstel komen de sportieve en maatschappelijke doelstellingen van clubs zwaar in het geding.

### **Geen beleid- of wetsevaluatie plaatsgevonden**

Wij zijn zeer verbaasd dat het kabinet er nu voor kiest om sportsponsoring door aanbieders van online kansspelen gefaseerd te verbieden. Dit temeer omdat er nog geen enkele wetsevaluatie van de KoA of gedegen onderzoek heeft plaatsgevonden over de effecten van sportsponsoring in Nederland. Daarnaast worden er juist verschillende maatregelen genomen door voetbalclubs om kansspelverslaving en matchfixing tegen te gaan. Tevens zijn er initiatieven ontstaan om integriteitsrisico's te beperken en responsible gaming te versterken.

Het is jammer dat het kabinet geen oog heeft voor bestaande logische alternatieven om risico's op een andere manier te beperken en de economische, maatschappelijke en sportieve belangen van de sportsector te beschermen. Dit besluit zou voetbalclubs, professioneel gerunde bedrijven, enorm hard raken in hun bedrijfsvoering. Een aangenomen motie van Kamerlid Van Nispen met het verzoek om de Nederlandse sport minder afhankelijk te maken van sponsoring door gokbedrijven moet nog uitgevoerd worden. Er ontbreekt gedegen onderzoek naar effecten en onderbouwing voor het voorstel om per 1 januari 2025 sportsponsoring te verbieden. Op basis van de huidige en beschikbare informatie zou nu geen goed gewogen besluit genomen kunnen worden.

### **Enorme financiële aderlating voor voetbalclubs**

Desalniettemin doet het kabinet nu een voorstel om sportsponsoring door online kansspelaanbieders gefaseerd te verbieden. Door dit wispelturige, ad hoc en nauwelijks onderbouwde beleid worden clubs, leagues, bonden en sportorganisaties ernstig en onevenredig hard geraakt in hun bedrijfsvoering en beperkt in hun commerciële mogelijkheden. Hiermee komen toekomstige sportieve en maatschappelijke ambities van het Nederlands voetbal in gevaar. Door het verbod vallen veel financiële inkomsten weg, terwijl diezelfde inkomsten wel voor de lange termijn zijn meegenomen in de bedrijfsvoering.

#### Directe gevolgen: Ongeveer 40 miljoen euro per jaar

- Leagues (Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie), KNVB en clubs hebben sponsorcontracten met kansspelaanbieders gesloten:
  - Naamsbekendheid genereren door middel van shirtsponsoring, naamgeving league, boarding bij wedstrijden;
  - Gerichte campagnes voor supporters van clubs.

#### Indirecte gevolgen: Ongeveer 30 miljoen euro per jaar

- Het wegvallen van reclame-inkomsten zet druk op de waarde van de mediarechten van het Nederlands voetbal:
  - Doordat de inkomsten uit reclame voor kansspelaanbieders voor een groot deel wegvallen, zullen broadcasters/zenders veel minder geld over hebben voor de biding van de mediarechten van het Nederlands voetbal. Dit heeft impact op de financiën en inkomsten van de sport uit diezelfde mediarechten.

De schatting is dat de voetbalsector **70 miljoen euro per jaar** kwijtraakt door het huidige voorstel van het kabinet. Dit zijn inkomsten die clubs investeren in hun teams, jeugdopleidingen, innovatie, maatschappelijke programma's in de regio, aanpak matchfixing, trainers en de brede voetbalinfrastructuur in Nederland. Deze inkomsten zouden door dit verbod uiteindelijk in 2025

volledig wegvallen. Terwijl er juist wel rekening is gehouden met deze inkomsten bij beleidskeuzes voor de komende jaren waarbij het wegvallen van deze inkomsten bijna onmogelijk zijn op te vangen.

### **Alleen de (financiële) lasten blijven over voor de voetbalwereld**

Het voetbal ziet zich door het voorstel van het kabinet alleen nog maar geconfronteerd worden met de risico's van het product kansspelen. We moeten de (financiële) lasten van kansspelverslaving, opsporing, voorlichting, handhaving en aanpak matchfixing volledig zelf gaan dragen, zonder dat daar financiële inkomsten tegenover staan. Wat de sector rest, is het dragen van de financiële lasten die komen kijken bij een effectieve aanpak van matchfixing en kansspelpreventie. Door het voorstel van het kabinet functioneert het voetbal straks als het ware als gratis trekkingsinstrument en wordt het opgescheept met de hoge kosten voor de integriteits- en verslavingsrisico's van kansspelen. Het kabinet legt op deze manier de rekening volledig bij het voetbal. Dit kan en mag niet de bedoeling zijn.

### **Bijzonder maatschappelijk belang van sport**

Het doet ons goed om te lezen dat het kabinet in het voorstel het bijzonder maatschappelijke belang van sport in de samenleving onderschrijft. De aantrekkingskracht en het niveau van het Nederlandse voetbal raken velen. Onze stadions en competities zijn nationaal sporterfgoed; ieder weekend genieten honderdduizenden stadionbezoekers en 8.2 miljoen voetballiefhebbers van de belangrijkste bijzaak in hun leven – voetbal. Het voetbal is een sterk verbindende factor in ons land. Het voorgestelde gefaseerde verbod op sponsoring heeft echter nog steeds zeer vergaande financiële, maatschappelijke en sportieve gevolgen voor het belang van het voetbal.

### **Totaalverbod sportsponsoring disproportioneel en ineffectief**

Ook de betaald voetbalsector (BVO's, ECV, CED, FBO en KNVB) signaleert een onevenredige toename in het aantal uitingen van kansspelaanbieders. Bovendien hadden wij gerekend op beleid waarin risicogroepen door kansspelaanbieders beter beschermd zouden worden dan nu in de praktijk het geval is. Terwijl we nog niet weten wat de daadwerkelijke effecten zijn van de toename in aantal uitingen aangezien de evaluatie van de nieuwe wet gepland staat voor oktober 2024. Toch worden er nu conclusies getrokken op basis van summiere informatie en lijkt onze sector daar de dupe van te worden.

Wat onze sector niet begrijpt, is dat aanpassing van het Besluit Wrvk in de praktijk een stap terug betekent naar de situatie van voor de huidige wetgeving. Een situatie waarin de kanalisatiedoelstelling uit het oog wordt verloren en het illegale aanbod terrein zal winnen. In uw brief van 24 augustus 2022 als antwoord op de vragen van Kamerlid Bikker stelt u het volgende: "Enige mate van reclame acht ik nodig om spelers te attenderen op het legale aanbod, waarbij spelers beschermd worden tegen de risico's van problematisch speelgedrag." In lijn met deze gedachte hebben wij een sectorplan opgesteld, gericht op het nemen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid in combinatie met beperkte sponsoring door legale aanbieders.

Wij nemen de risico's (verslaving en matchfixing) rondom het product kansspelen zeer serieus en voelen een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid om nadere regels en kaders op te stellen. Echter, wij zijn geen voorstander van een totaalverbod van sportsponsoring, omdat de beoogde doelstellingen daarmee niet gehaald zouden worden. Verantwoorde sportsponsoring draagt niet bij aan een toename van kansspelverslaving of verhoogde integriteitsrisico's. Het tegendeel is waar. Wij zijn met onze maatschappelijke voorbeeldrol juist een podium om mensen te behoeden voor de

gevaaren van kansspelen. Een goed voorbeeld is de campagne met voormalig profvoetballer Nathan Rutjes die geheel gericht is op responsible gaming. Daarnaast is bewezen dat een goed ingevulde voorbeeldrol kan bijdragen om gedrag aan te passen. Een verbod op sportsponsoring is dan ook een schijnoplossing die nauwelijks wordt onderbouwd. Wij, vanuit het voetbal, zijn in de positie om de verantwoorde boodschap, via onze grote impact en kracht, in de samenleving te laten landen.

Wij vragen het kabinet daarom om alle belangen en effecten (nogmaals) goed te overwegen voordat er wordt overgaan op een gefaseerd totaalverbod van sportsponsoring in 2025. Wij stellen graag onze kennis, netwerk en expertise beschikbaar om tot een effectieve en doelgerichte aanpak te komen. In dit kader doen wij bij deze alvast enkele voorstellen om tot een effectieve en gedragen aanpak te komen ten aanzien van verslavingspreventie, matchfixing en versterking van de sportbeleving (responsible gaming).

### **De voetbalsector stelt het volgende voor:**

#### **1. Geen totaalverbod per 1 januari 2025, maar een gezamenlijk sectorplan**

Stel per 1 januari 2025 geen totaalverbod in op sportsponsoring voor hoog-risico kansspelaanbieders, maar kom tot een gezamenlijke aanpak in een sectorplan voor de sportwereld waarin doelgerichte interventies binnen de sport worden genomen om risico's effectief te bestrijden en het maatschappelijk belang van de sportsector te bewaken. Het sectorplan zou onzes inziens de volgende zaken moeten bevatten:

1. Behoud de maatschappelijke voorbeeldrol van de sector
  - Inzetten van aantrekkingskracht van voetbal. Ook ervaringsdeskundigen uit het voetbal hebben een goede preventieve werking. Dit is een puur educatief traject, zonder betrokkenheid van kansspelaanbieders;
  - Voetbalorganisaties nemen in hun contract met kansspelaanbieders op dat laatstgenoemden ervoor dienen te zorgen dat gokreclames en uitingen geen morele of materiële schade berokkenen;
  - Op de eigen communicatiekanalen van voetbalorganisaties wordt altijd zorggedragen dat gokreclames en uitingen geen morele of materiële schade berokkenen;
  - Voetbalorganisaties nemen in het contract met kansspelaanbieder op dat voor alle doelgroepen beschermingsmechanismes moeten zijn voor risico- en probleemspelers;
  - Voetbalorganisaties nemen in hun contract op wat kansspelaanbieders aan extra maatregelen moeten treffen om jongvolwassenen (18 – 24 jaar) te beschermen en individuele en doelgerichte interventies uit te voeren bij vermoeden van risico- en probleemspelers.
2. Voorlichting
  - Voetbalorganisaties intensiveren het anti-matchfixingbeleid; educatie, voorlichting, opsporing, signalering;
  - Grote publiekscampagne (responsible gaming) in alle stadions op de boarding bij elke wedstrijd namens betaald voetbal (ECV, CED, KNVB en clubs) over de gevaren van kansspelen;
  - Clubs zetten zich in samenwerking met verslavingsexperts in om supporters en sponsoren over de gevaren van kansspelverslaving voor te lichten. Per doelgroep moet een effectief middel worden vastgesteld.
3. Doelgerichte regulering van commerciële uitingen binnen de sportwereld
  - Bepalingen aan uitingen op het shirt stellen;
  - Boarding in stadions, gefaseerd terugbrengen naar acceptabel niveau;

- Beperkingen op het gebied van naamgeving en invulling van partnerships in stadions;
- Beperkingen op het gebied van sponsoring binnen de amateursport.

Voetbal geeft mensen plezier, inspireert, verbindt en biedt trots. Onze bedrijfstak vervult een belangrijke maatschappelijke en sportieve rol. Wij staan voor een sector waar je op kunt vertrouwen. In een goed gereguleerde markt moet sportsponsoring mogelijk zijn. Een sectorplan in samenwerking met de overheid moet voorzien in een integrale en verantwoorde samenwerking tussen (online) kansspelaanbieders en voetbalorganisaties. In het buitenland kan en gebeurt dit ook. Het sectorplan moet kaders en handelingsperspectieven bieden die in overleg de komende jaren al kunnen worden geïmplementeerd.

## **2. Gedegen beleidsanalyse en wetsevaluatie omtrent sportsponsoring**

Wij vragen de overheid eerst onderzoek te doen naar de effecten van sportsponsoring in Nederland op het gebied van kansspelverslaving. Tevens vragen wij de overheid de nadelige financiële effecten van het voorstel te onderzoeken, voordat er wordt overgegaan tot een daadwerkelijk besluit. Eerder diende Tweede Kamerlid Van Nispen hiervoor al een motie in die nog moet worden uitgevoerd.

## **3. Ingangsdatum kan nooit midden in een seizoen**

Een ingangsdatum van een verbod kan niet tijdens een seizoen plaatsvinden. In het voorstel van het kabinet staat dat dit in moet gaan per 1 januari 2025. Het is niet mogelijk voor clubs om midden in het seizoen 2024/'25 shirts en merchandise te wisselen. Dit leidt tot hoge extra kosten en het is niet duurzaam om alle shirts tijdens een seizoen te wisselen. Eerder is ook niet mogelijk, omdat clubs nu al met langjarige contracten zitten rondom merchandise en aanschaf van materialen voor meerdere seizoenen. Clubs verdienen dan ook de kans om nieuwe sponsors te vinden en alternatieve inkomstenbronnen in te richten om de terugval van inkomsten op te vangen. De beperking op shirtreclame, die wij voorstellen in punt 1 van het gezamenlijke sectorplan, zou ingaan per 1 juli 2025. Waarbij er dan wel gekozen moet worden voor een integraal sectorplan om verantwoorde sponsoring mogelijk te maken voor de toekomst.

## **4. Een fairshare voor de sport die hard getroffen wordt**

Onlangs werd bekend dat de belasting van kansspelen vorig jaar stevig is opgelopen. In de eerste maanden van 2022 kwam die uit op 168 miljoen euro. Het ministerie van Financiën geeft aan dat dit komt door de legalisering van online gokken. De overheid onttrekt met het voorstel nu heel veel financiële middelen uit de sector. Daartegenover staat dat wij als sector wel geconfronteerd worden met de nadelen/risico's van kansspelen en clubs aanzienlijk beperkt worden in hun bedrijfsvoering de komende jaren. Wij hebben nu nog alleen maar de lasten. We fungeren zoals gezegd als een gratis trekkingsmachine voor kansspelaanbieders. In het voorstel vloeien veel minder gelden terug naar het voetbal. Zodra er aanpassingen worden doorgevoerd met betrekking tot sportsponsoring door kansspelaanbieders zou er een afdracht percentage uit de kansspelbelasting aan clubs, bonden en leagues moeten worden toegekend op basis van een verdeelsleutel.

We zijn blij met het **aangenomen amendement (33996 nr. 26 van de wet KoA)** waarin deze fair share wordt erkend en de indieners ter principale van mening zijn dat de verwachte meeropbrengsten uit de kansspelbelasting ten goede dienen te komen aan de realisatie van de Nederlandse ambities voor de breedte- en de topsport. Het ligt voor de hand om dit uit te voeren samen met de invoering van nieuwe regels over, van, voor sportsponsoring. Dit moet dan gealloceerd en geïnvesteerd worden in betaald voetbalorganisaties; jeugdopleidingen, aanpak matchfixing, verslavingspreventie en maatschappelijke activiteiten.

## 5. Helder onderscheid tussen risicovolle en risicoarme kansspelen

Ten aanzien van het voorstel pleiten we voor een helder onderscheid tussen risicovolle en risicoarme kansspelen conform de aangenomen motie (24557 nr. 182). Het is nu niet duidelijk omschreven in het voorstel.

## 6. Internationale concurrentiepositie staat onder druk

In de Nederlandse competities staat talentontwikkeling centraal, onze voetbalclubs zijn hierin innoverend en uniek. Om spelers aan te trekken en op te leiden genereren clubs inkomsten uit partnerships, zoals die met kansspelaanbieders. In Nederland kunnen wij niet dezelfde salarissen bieden, zoals in Engeland, Spanje, Italië en Frankrijk worden geboden. Nederlandse clubs hebben stelselmatig lagere begrotingen en relatief hogere fiscale lasten dan clubs in andere landen. Als het kabinet besluit dit voorstel in te voeren, dan raakt het Nederlands voetbal sportief en economisch verder achterop ten opzichte van andere Europese landen. Aangezien in andere landen kansspelaanbieders wel kunnen sponsoren. Wij vragen het kabinet daarom op zoek te gaan naar compensatiemaatregelen voor de 70 miljoen euro die wordt onttrokken uit het voetbal.

Zoals eerder vermeldt, stelt de voetbalsector zich beschikbaar om goed besluitvorming te faciliteren. Wij treden dan ook graag op korte termijn met u in overleg over onze voorstellen.

Namens het Nederlands voetbal

